

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 315/2021
17.03.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Марине Милановић, председника већа, Драгане Бољевић и Катарине Манојловић Андрић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Светлана Стојковић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије – Министарство одбране РС, Управа за војно здравство Војно – медицинске академије у Београду, коју заступа Војно правобранилаштво из Београда, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 957/20 од 01.10.2020. године, у седници већа одржаној 17.03.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 957/20 од 01.10.2020. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 3291/19 од 05.11.2019. године, ставом првим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу, на име накнаде материјалне штете за период од 18.04.2017. године до 18.04.2018. године, исплати новчане износе наведене у изреци са законском затезном каматом од доспелости сваког износа до исплате. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 89.850,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 957/20 од 01.10.2020. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П1 3291/19 од 05.11.2019. године, тако што је одбијен тужбени захтев и тужилац обавезан да накнади туженом трошкове парничног поступка у износу од 6.000,00 динара. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове поступка по жалби у износу од 12.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је као професионални припадник Војске Србије био распоређен на радном месту начелник Сектора за ... и уједно ... Војно – медицинске академије Управе за војно здравство Министарства одбране Републике Србије. Решењем тужене И бр. ... – ... од 13.02.2017. године, тужилац је ангажован на пружању здравствених услуга грађанима у Војномедицинској академији, организовањем рада ван радног времена у периоду од 01.01.2017. године до 31.12.2017. године.

Наредбом Министра одбране П .../... од 21.02.2017. године, тужилац је премештан са места начелника Сектора за ... Војномедицинске академије на радно место начелник Одсека – Пресудом Управног суда У 7315 од 05.04.2018. године, Наредба П1-74 од 21.02.2017. године је поништена и предмет враћен првостепеном органу на поновно одлучивање.

У међувремену, решењем начелника Војно – медицинске академије И бр. ...– ... од 05.06.2017. године, престало је радно ангажовање тужиоца на пружању здравствених услуга грађанима у Војно медицинској академији организовањем рада ван радног времена и то решење је постало правноснажно.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев, применом члана 154. став 1. и члана 155. Закона о облигационим односима, и члана 164. Закона о раду, у вези са Одлуком о пружању здравствених услуга грађана у Војно – медицинској академији организовањем рада ван радног времена, налазећи да је услед незаконитог премештаја по Наредби министра одбране од 21.02.2017. године, која је поништена пресудом Управног суда од 05.04.2018. године, престало ангажовање тужиоца на пружању здравствених услуга ван радног времена, што је последично довело до настанка штете у виду измакле добити.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев, налазећи да је радно ангажовање тужиоца ван радног времена престало решењем тужене И ...-... од 05.06.2017. године, које је постало коначно и правноснажно, будући да тужилац против наведеног решења није изјавио правни лек. У таквој ситуацији, према оцени другостепеног суда, тужилац се не може са успехом позивати на чињеницу да је пресудом Управног суда од 05.04.2018. године поништена Наредба министра одбране од 21.02.2017. године о његовом премештају на рад у Војну академију, будући да решење од 05.06.2017. године делује у правном промету својом материјалном и формалном правноснажношћу.

По оцени Врховног касационог суда, правилно је другостепени суд применио материјално право када је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев, дајући јасне, потпуне и правилне разлоге које прихвата и ревизијски суд.

Одредбом члана 164. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05... 95/18), прописано је да ако запослени претрпи штету на раду или у вези са радом, послодавац је дужан да му надокнади штету, у складу са законом и општим актом. Према наведеној одредби закона, повреда права на раду постоји када послодавац донесе

одлуку или предузме радњу која није у складу са законом или општим актом. Услови одговорности су: - да је запослени претрпео штету незаконитом одлуком послодавца; - да постоји узрочна веза између радње послодавца и штете; - да не постоје разлози за искључење одговорности.

Одлуком о пружању здравствених услуга грађанима у Војно-медицинској академији организовањем рада ван радног времена, прописано је да начелник Војно-медицинске академије својим актом одређује стручни тим за спровођење рада ван радног времена (тач 2.ст.3). За пружање здравствених услуга из тачке 2. ове Одлуке ангажују се професионални припадници Војске Србије на служби у Војно – медицинској академији и здравствени радници професионални припадници Војске Србије, уз њихов пристанак, у времену које не може бити дуже од 8 радних часова у току једне радне недеље (тач. 6. Одлуке).

У конкретном случају, тужилац је ангажован за пружање здравствених услуга грађанима ван радног времена одлуком тужене односно решењем начелника Војно-медицинске академије од 13.02.2017. године, који је дана 05.06.2017. године донео решење о престанку таквог радног ангажовања тужиоца, а против тог решења тужилац није изјавио правни лек.

Сходно наведеном, након доношења решења о престанку прековременог радног ангажовања од 05.06.2017. године, решење тужене из кога је настало право тужиоца на увећану плату по основу прековременог рада (решење од 13.02.2017. године), више није на снази, тако од тужилац не може основано да очекује добит у виду увећања по том основу. Решење о престанку прековременог рада донео је овлашћени орган тужене сагласно закону и својим интерним одлукама и то решење није било предмет управне ни судске контроле, због чега је постало правноснажно (законито). Имајући у виду да је тужиоцу укинута прековремена рад правноснажном одлуком, тужена није одговорна ни у обавези да тужиоцу накнади штету у виду увећања плате, сходно одредбама чл. 154. ст. 1. 158. и 189. ЗОО, у вези члана 164. Закона о раду. При томе је без утицаја што је пресудом Управног суда од 05.04.2018. године, поништена Наредба о премештају тужиоца на друго радно место, коју је Министар одбране донео дана 21.02.2017. године. Потраживање увећане зараде у овом спору није повезано са Наредбом о премештају, већ са решењем о укидању прековременог рада, које је тужена донела као посебан акт, независно од премештаја односно новог распоређивања и за које је имала овлашћење, чак и у ситуацији да таквог премештаја није ни било. Стога су неосновани наводи ревизије о погрешној примени материјаног права.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци пресуде.

**Председник већа - судија
Марина Милановић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић